

СХВАЛЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради №12
імені Івана Франка
Івано-Франківської міської ради
від 12.01.2021р. №1

Положення
про внутрішню систему
забезпечення якості освіти
Ліцею №12 імені Івана Франка
Івано-Франківської міської ради

2021р.

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ліцею №12 імені Івана Франка Івано-Франківської міської ради (далі Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (ст.41. Система забезпечення якості освіти), Закону України «Про повну загальну середню освіту» (ст. 42 Система забезпечення якості повної загальної середньої освіти), Статуту ліцею у відповідності до пункту 2 статті 41 [Закону України "Про освіту"](#)

Мета створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти (ВСЗЯО)

- підвищення якості освітніх послуг і забезпечення довіри до результатів навчання;
- створення умови навчання та праці, які забезпечують партнерство учасників освітнього процесу;
- приймання обґрунтованих управлінських рішень, які спрямовані на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійне вдосконалення освітнього середовища, системи оцінювання учнів, педагогічної діяльності, управлінських процесів закладу освіти;
- забезпечення прозорості діяльності закладу освіти і готовності до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

Компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти

З урахуванням частини третьої статті 41 Закону України «Про освіту», внутрішня система забезпечення якості освіти включає такі компоненти::

- стратегія забезпечення якості освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедура оцінювання педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедура оцінювання управлінської діяльності керівних працівників ліцею;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- інші заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Чотири напрями освітньої діяльності закладу освіти:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

За такими напрямками здійснюється оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти під час інституційного аудиту,

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти згідно зі статтею 26 Закону України «Про освіту» забезпечує керівник закладу освіти.

II. Стратегія та процедури забезпечення якості освіти

1. Стратегія забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- принцип дитиноцентризму: врахування освітніх потреб і очікувань; орієнтація, на потреби та очікування здобувачів освіти, а також врахування очікувань інших учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін, суспільства;
- принцип органічної єдності заходів щодо забезпечення якості освіти з освітнім процесом: внутрішня система забезпечення якості освіти має бути природною і невід'ємною складовою діяльності закладу освіти;
- принцип партнерства: позитивні взаємини між усіма зацікавленими сторонами, впевненість у порядності й доброзичливості одне одного; відповідальність та взаємозв'язок усіх внутрішніх чинників і складових діяльності закладу освіти (цілі, людські та матеріальні ресурси тощо); добровільність прийняття зобов'язань та обов'язковість виконання домовленостей усіх учасників освітнього процесу у досягненні високої якості освітнього процесу;
- принцип відкритості і прозорості: відкритий доступ до інформації про процеси, що відбуваються у закладі освіти, якості освітньої діяльності
- принцип розвитку: необхідність удосконалення якості освітнього процесу відповідно до зміни внутрішнього та зовнішнього середовища, аналізу даних та інформації про результативність освітньої діяльності.

2. Забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- функціонування системи формування компетентностей учнів;
- підвищення кваліфікації педагогічних працівників, посилення кадрового потенціалу ліцею;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу ліцею.

3. Система контролю за реалізацією процедур забезпечення якості освіти включає:

- моніторинг якості освіти та контроль об'єктивності оцінювання рівня сформованості компетентностей здобувачів освіти;
- щорічне самооцінювання діяльності ліцею.

Моніторинг проводиться з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у ліцеї, встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності із визначеними цілями, оцінювання причин відхилень від них.

Очікувані результати:

- стан освітнього процесу в Ліцеї №12 імені Івана Франка Івано-Франківської міської ради;
- покращення функцій демократичного врядування освітнім процесом,
- аналіз даних для прийняття управлінських рішень.

Моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:

- систематичності та системності;
- доцільності;
- прозорості моніторингових процедур та відкритості;
- безпеки персональних даних;
- об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
- відповідального ставлення до своєї діяльності суб'єктів, які беруть участь у підготовці та проведенні моніторингу.

Об'єктами моніторингу є:

- знеособлена інформація про учасників освітнього процесу;
- освітні та управлінські процеси в закладі освіти;
- різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, викладацька, організаційна, управлінська тощо);
- умови здійснення освітньої та управлінської діяльності (матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні тощо);
- результати запровадження освітніх змін, інновацій;
- стан організації освітнього процесу в закладі освіти;
- результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей;
- інші об'єкти, визначені у Програмі проведення моніторингу.

Етапи моніторингу:

- планування та підготовка моніторингу (формулювання проблеми, що досліджуватиметься; визначення мети та завдань моніторингу; розрахунок і формування вибірки, оцінка її репрезентативності; визначення критеріїв і показників оцінювання результатів дослідження тощо);
- розробка Програми;
- проведення дослідження (відповідно до форм і методів, із залученням учасників дослідження),
- збір та оброблення результатів моніторингу;
- аналіз, узагальнення та пояснення результатів, визначення закономірностей, формулювання висновків;
- оприлюднення результатів моніторингу.

Методи проведення дослідження під час моніторингу:

- опитування (анкетування, інтерв'ювання);
- тестування;
- спостереження за освітнім процесом та освітньою діяльністю у закладах освіти;

- фокус-група;
- аналіз документації закладу освіти,
- аналіз статистичних даних про стан системи освіти за встановленими формами звітності;
- інші методи, визначені у Програмі.

Моніторинг може проводитися у формі:

- безпосереднього одержання інформації від учасників дослідження (за допомогою спостереження, інтерв'ювання тощо);
- опосередкованого одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій /або електронній формі, із залученням експертів тощо);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації тощо)

Моніторинг може проводитися з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій, у тому числі дистанційно. Під час проведення дослідження можуть використовуватися фронтальна, групова або індивідуальна робота учасників дослідження. Програма розробляється та затверджується суб'єктом моніторингу. Програма оприлюднюється у будь-який спосіб, визначений суб'єктом моніторингу та узгоджений з ініціатором моніторингу (за його наявності).

У Програмі визначаються мета і завдання, суб'єкти, об'єкт(и), форми та методи, індикатори, умови (у тому числі місце проведення), процедури проведення відповідного моніторингу, порядок визначення результатів моніторингу, строки та форми узагальнення результатів моніторингу, а також оприлюднення результатів моніторингу (інформування про них). До Програми додається графік проведення моніторингу. Програма розробляється на основі науково обґрунтованої методології з урахуванням вікових особливостей учасників моніторингу.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова група;
- адміністрація ліцею.

Моніторинг здійснює директор ліцею, заступники директора з навчально-виховної роботи або створена з цієї метою комісія (моніторингова група). Як експерти, до участі можуть залучатися сторонні компетентні організації й окремі фахівці. Кожен адміністратор протягом навчального року відвідує таку кількість уроків, виховних заходів та факультативів, яка дозволяє йому знати стан справ у закладі, дієво впливати на якість освітнього процесу.

Підсумки моніторингу та контролю:

- підсумки моніторингу та контролю узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-прогностичних та інформаційних матеріалах;
- за результатами моніторингу та контролю розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи;
- дані моніторингу та контролю можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань вчителів, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради та інших формах методичної роботи.
- визначення строків для ліквідації недоліків або повторний контроль.

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності регламентовані статтею 42 Закону України «Про освіту» та «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти, педагогічних працівників», схвалене педагогічною радою 15.01.2020 року ,протокол №1.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація - свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади, зокрема: не можуть бути залучені до процедури атестації педагогічних працівників, акредитації освітніх програм, інституційного аудиту закладів освіти, та інших процедур зовнішнього оцінювання якості освіти;
- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії або педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які засоби заохочення (премії, виплати) упродовж 1 року;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг тощо.

Педагогічні працівники у своїй діяльності зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами освіти. Особи, які навчаються в даному закладі освіти, зі свого боку, зобов'язані виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись академічної доброчесності та досягати відповідного рівня сформованих компетентностей.

Адміністрація ліцею визначає основні принципи та механізми забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Основними завданнями запобігання плагіату в ЗЗСО є формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань, дотримання норм законодавства про авторське право. Воно покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах закладу освіти. Профілактика плагіату (компіляції) в ліцеї здійснюється у відповідності до *Положення про академічну доброчесність*.

IV. Напрями оцінювання якості освітньої діяльності ліцею

складені на основі методичних рекомендацій Державної служби якості освіти України (ДСЗЯО) щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та методики, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 № 01-11/1.

4.1. Оцінювання освітнього середовища закладу освіти:

- Орієнтовні критерії для самооцінювання безпечності освітнього середовища:

1. Дотримання вимог санітарно-гігієнічних правил і норм, приміщення, території закладу освіти.
 2. Забезпечення навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми.
 3. Дизайн освітнього середовища закладу освіти та території закладу.
 4. Обізнаність здобувачів освіти та працівників закладу освіти з вимогами щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримання їх.
 5. Обізнаність педагогічних працівників з правилами поведінки у разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я .
 6. Умови для здорового харчування.
 7. Умови для безпечного використання мережі Інтернет, формування в учасників освітнього процесу навичок безпечної поведінки в Інтернеті.
 8. Застосування підходів для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.
- Орієнтовні критерії для самооцінювання психологічної комфортності середовища (вільного від будь-яких форм булінгу, насильства дискримінації):
1. Планування та реалізація діяльності щодо протидії будь-яким проявам дискримінації, булінгу.
 2. Оприлюднення правил поведінки учасників освітнього процесу, що забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.
 3. Обізнаність адміністрації ліцею, педагогічних працівників з ознаками різних форм булінгу, іншого насильства та дотримання порядку реагування на них.
 4. Організація роботи психологічної служби, у тому числі для психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу, іншого насильства.
 5. Взаємодіє з органами та службами щодо захисту прав дітей, правоохоронними органами, у тому числі залучення їх до заходів із запобігання булінгу, іншому насильству.
- Орієнтовні критерії для самооцінювання щодо сформованості інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього середовища:
1. Облаштування приміщення, території ліцею з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування.
 2. Застосування методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами,
 3. Забезпечення корекційної спрямованості освітнього процесу, інша необхідна підтримка здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.
 4. Взаємодія з батьками дітей з особливими освітніми потребами, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру, залучення їх до розроблення індивідуальних програм розвитку та іншої необхідної підтримки дітей під час здобуття освіти.
 5. Мотивування здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями, ведення здорового способу життя, екологічно доцільної поведінки, заняття спортом
 6. Функціонування бібліотеки як інформаційного центру закладу освіт

4.2. Система оцінювання здобувачів освіти

Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень.

З усіх навчальних предметів, учителями методичних об'єднань, розроблені Критерії оцінювання навчальних досягнень учні, враховуючи критерії оцінювання, затверджені Міністерством освіти і науки України, специфіку вивчення теми, освітню програму закладу, компетентнісний підхід до викладання предмету (курсу), а також з врахуванням освіти в інклюзивних класах дітей з особливими освітніми потребами. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів пройшли обговорення та затверджені рішенням педради.

Розроблення критеріїв, їх оприлюднення та інформування робить процес оцінювання прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу. Кожна виставлена оцінка має обґрунтовуватися вчителем та має відповідати оприлюдненим критеріям оцінювання.

Оцінювання учнів з використанням наявних та розроблених критеріїв оцінювання дозволяє зробити цей процес прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу. Учні та батьки проінформовані про правила та процедури оцінювання навчальних досягнень у закладі освіти.

Система оцінювання в закладі освіти спрямовується на розвиток та оволодіння учнями ключовими компетентностями. Оцінюється, у першу чергу, не обсяг засвоєних знань, а вміння використовувати ці знання для вирішення прикладних завдань. Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступеня його невдач. Система оцінювання знань учнів включає поточний, тематичний, семестровий, контроль знань та вмінь. Державна підсумкова атестація здобувачів загальної середньої освіти здійснюється відповідно до Положення про Державну підсумкову атестацію. Державна підсумкова атестація учнів - це форма контролю відповідності освітнього рівня випускників державним вимогам. Атестація може проводитися у формі зовнішнього незалежного оцінювання. У такому випадку порядок її проведення визначається порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти, який встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Показниками для оцінювання є також рівень успішності, кількість переможців обласних, всеукраїнських і міжнародних предметних олімпіад, МАНУ, творчих та інтелектуальних конкурсів, результативність працевлаштування випускників, імідж закладу у місті.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи отримують здобувачі освіти від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.
2. Чи система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання

Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

Аналіз оцінювання навчальних досягнень учнів є важливим інструментом у забезпеченні якості освітнього процесу і використовується з метою вивчення

наступності, адаптації учнів, об'єктивності оцінювання, вивчення впливу форм і методів роботи, які використовує вчитель, на рівень навчальних досягнень учнів тощо. На основі аналізу динаміки показників навчальних досягнень учнів заклад може приймати педагогічні і управлінські рішення щодо підвищення якості освітньої діяльності.

З метою врахування індивідуальних особливостей, здібностей та розвитку дитини у ліцеї створюються умови для розроблення індивідуальної освітньої траєкторії. Вона дозволяє зробити освітній процес комфортним, забезпечує індивідуальний прогрес дитини у оволодінні ключовими компетентностями. Індивідуальну освітню траєкторію можна розробляти з окремого предмету (курсу) чи з групи предметів. Учитель в умовах реалізації індивідуальної освітньої траєкторії має стати для учня тьютором, консультантом, координатором. Розроблення індивідуальної освітньої траєкторії потребує залучення психолога та комунікації з батьками.

Оцінювання в закладі має бути спрямоване, передусім, на розвиток учнів, воно не повинно бути інструментом покарання. З цією метою вчителі застосовують формувальне оцінювання. Цей вид оцінювання є важливим мотиваційним чинником для учня та показником його прогресу у навчанні. Учень може самостійно і усвідомлено визначати потреби освітньої діяльності і разом з учителем працювати над власним розвитком. Для формувального оцінювання можна використовувати різні інструменти (портфоліо учня, листок самооцінювання тощо).

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи в закладі освіти здійснюється аналіз результатів і динаміки навчальних досягнень учнів.
2. Чи у закладі освіти створено умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.
3. Чи спрямоване оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у закладі на відстеження їх індивідуального прогресу

Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Одним із чинників, який характеризує якість освітнього процесу у ліцеї, є задоволеність учнів результатами освітньої діяльності. Система оцінювання у закладі освіти допомагає відмежувати прогрес та формувати в учнів почуття відповідальності за результати власної навчальної діяльності. Щоб процес оцінювання сприймався учнями як справедливий, вчителі можуть долучати їх до розроблення критеріїв такого оцінювання. Спільне розроблення критеріїв (вчитель-учень) дозволяє сформувати в учнів позитивне ставлення до оцінювання і підвищити їх відповідальність за досягнення результату.

Через систему оцінювання освітньої діяльності важливо розвивати в учнів активну життєву позицію. Це досягається як через індивідуальний підхід так і в системі наскрізного процесу виховання, який формує цінності. Тут має велике значення скоординована управлінська діяльність в закладі освіти, співпраця вчителів, класних керівників, практичного психолога, соціального педагога. У закладі має бути розроблена система заходів, спрямована на формування розуміння учнями цінності освіти, навчання впродовж життя та здатності учнів самостійно оцінювати власний прогрес.

Учителі у процесі розроблення системи оцінювання навчальних досягнень учнів сприяють поширенню самооцінювання і взаємооцінювання учнів. Розуміючи технологію оцінювання власної роботи, учні з її допомогою можуть ефективніше навчатися. Використання взаємооцінювання сприяє партнерській взаємодії між учнями. За такої методики оцінювання учні допомагають одне одному покращувати свої навчальні результати.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи вважають здобувачі освіти оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним.
2. Чи заклад освіти формує у здобувачів освіти свідоме та відповідальне ставлення до результатів власної освітньої діяльності.
3. Чи заклад освіти сприяє самооцінюванню та взаємооцінюванню здобувачів освіти.

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів

Компетентнісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що передусім передбачає врахування рівня досягнень учня.

Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень учнів є:

- контролююча - визначає рівень досягнень кожного учня, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу вчителю відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна - сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, вдосконаленню умінь та навичок;
- діагностико-коригувальна - з'ясовує причини труднощів, які виникають в учня в процесі навчання; виявляє прогалини у засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна - формує позитивні мотиви навчання;

-виховна - сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів враховуються:

-характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;

- сформованість предметних умінь і навичок;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

-досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формувати гіпотези);

-самостійність оцінних суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

-системність знань - усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;

- повнота знань - кількість знань, визначених навчальною програмою;

-міцність знань - тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях.

- глибина знань - усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;

-гнучкість знань - уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих.

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

Поточне оцінювання - це процес встановлення рівня навчальних досягнень учня в оволодінні змістом предмета, уміннями та навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу).

Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, творчих, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок.

Учень має право на підвищення семестрової оцінки.

4.3. Оцінювання діяльності педагогічних працівників закладу

Критерії оцінювання діяльності педагогічних працівників закладу складені на основі методичних рекомендацій Державної служби якості освіти України(ДСЗЯО) щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та методики, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 № 01-11/1 .Вони включають:

1.Здатність педагогічних працівників закладу освіти планувати свою діяльність та прогнозувати її результати, використання освітніх технологій, спрямованих на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями

Важливим аспектом діяльності педагогічного працівника є планування власної діяльності та прогнозування очікуваних результатів. Розроблений календарно-тематичний план, поурочний план та навчальна програма мають відповідати державним стандартам загальної середньої освіти та враховувати специфіку роботи закладу освіти. Освітня програма, методичні рекомендації МОН надають можливість вчителю при складанні календарно-тематичного плану самостійно розподіляти обсяг годин на вивчення навчальних тем, змінювати послідовність їх вивчення, самостійно обирати організаційні форми проведення навчальних занять.

Педагогічна діяльність у закладі освіти має бути зорієнтована на оволодіння учнями ключовими компетентностями та вмінні застосовувати їх у повсякденному житті. Для цього можна використовувати різні організаційні форми освітнього процесу (класно-урочну, навчання в групах, змішане, перевернуте навчання, квест, вебквест, навчальні екскурсії, проектну роботу тощо). Під час проведення навчальних занять вчитель обирає форми роботи, спрямовані на творчу, аналітичну роботу учнів (простеження причинно-наслідкових зв'язків, мозковий штурм, командні форми роботи, пошукову роботу тощо).

На сучасному етапі використання лише індивідуального підходу в роботі з учнями може бути недостатньо. Вчителі мають володіти навичками розроблення індивідуальної освітньої траєкторії учня з урахуванням вікових особливостей,

фізичного та психологічного розвитку дитини та її індивідуальних освітніх потреб і здібностей. У першу чергу, індивідуальна освітня траєкторія може розроблятися для тих учнів, які потребують персонального підходу у виконанні навчальних завдань. Це можуть бути учні, які випереджають однокласників в опануванні навчального матеріалу або учні, які мають труднощі з його засвоєнням.

Учителі мають забезпечувати наскрізний процес виховання у взаємодії навчання і виховання з метою формування загальнолюдських цінностей, виховання почуття патріотизму. Предметом особливої уваги педагогічних працівників має стати розвиток відповідальності, самостійності та самоконтролю.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Як педагогічні працівники здійснюють планування своєї діяльності з урахуванням умов і специфіки роботи закладу, аналізують результативність планування
2. Як педагогічні працівники застосовують освітні технології, форми організації освітнього процесу, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти відповідно до освітньої програми
3. Чи педагогічні працівники розробляють індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів освіти, які цього потребують
4. Чи педагогічні працівники у своїй діяльності забезпечують наскрізний процес виховання, який формує загальнолюдські цінності, патріотизм

2. Постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників

Підтвердження кваліфікації педагогічного працівника можливе лише за умови його постійного професійного зростання. Підвищувати свою кваліфікацію педагогічний працівник може за різними організаційними формами: очній, заочній, дистанційній тощо. Підвищення кваліфікації може відбуватись у вигляді курсів, семінарів, майстер-класів, тренінгів. Важливу увагу потрібно приділити підвищенню кваліфікації щодо роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Професійний розвиток - це обов'язок самого працівника, професійному зростанню якого також має сприяти заклад освіти, створюючи умови, мотивуючи педагога до професійного вдосконалення. Кваліфікаційний рівень педагогів у закладі освіти підтверджується проходженням чергової атестації і сертифікації. Наявність сертифікованих педагогів у закладі освіти може свідчити про високий показник рівня освітньої діяльності.

Однією зі складових професійного зростання педагога є його участь у дослідно-експериментальній, інноваційній роботі, яка може здійснюватися на різних рівнях (закладу освіти, регіональному, всеукраїнському). Наявність та практична спрямованість дослідно-експериментальної роботи дозволяє забезпечити інноваційну складову освітнього процесу та є ознакою високого рівня якості освітньої діяльності у закладі освіти. Педагогічні працівники закладу освіти можуть залучатись як освітні експерти, зокрема для проведення інституційного аудиту, що сприяє їх професійному зростанню та підвищенню якості освітньої діяльності, іміджу закладу освіти.

Сучасний освітній процес неможливий без використання інформаційно-комунікативних (комп'ютерних) технологій. Насамперед, учитель має вміти

працювати з комп'ютерними програмами, створювати мультимедійні презентації, електронні навчальні ресурси, спілкуватися з учнями і колегами через месенджери, інтерактивні інтернет-платформи, форуми використовувати інформаційні інтернет-ресурси у своїй роботі тощо.

Педагогічні працівники можуть створювати власний освітній ресурс, представлений публікаціями, розробками, сценаріями та поширювати практичний досвід роботи через участь у семінарах, майстер-класах, тренінгах тощо. Поширення практичного досвіду сприяє підвищенню якості освітньої діяльності та може забезпечити інноваційну складову освітнього процесу.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи забезпечують педагогічні працівники власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації у різних формах, у тому числі щодо методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами
2. Чи беруть участь педагогічні працівники у дослідно-експериментальній роботі, в інноваційних освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти
3. Чи використовують педагогічні працівники інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.
4. Чи створюють педагогічні працівники освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо), навчальні програми, освітні проекти, технології, поширюють педагогічний досвід.

3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

Успішна педагогічна діяльність неможлива без комунікації між педагогічними працівниками і учнями на засадах довіри, партнерства і відкритого діалогу, співпраці між учителем і учнем та їх співтворчості. Вчитель має надавати можливість учню висловлювати і аргументувати свою думку. Учень не повинен боятися ставити питання, на які не існує готової відповіді. З педагогікою партнерства тісно пов'язане особистісно орієнтоване навчання. Воно спрямоване на вирішення завдань розвитку в учнів стійкого інтересу до пізнання, бажання та вміння самостійно вчитися. Забезпечення особистісно орієнтованого підходу у навчанні має бути наскрізним і стосуватись не тільки проведення навчальних занять, але й позаурочної роботи.

Для підвищення ефективності освітнього процесу необхідний постійний діалог з батьками. Конструктивне партнерство, доброзичливі взаємини, наявність зворотного зв'язку щодо успіхів дитини, її прогресу у навчанні, залучення батьків до життя класу і школи є запорукою якісного освітнього процесу.

Підвищенню якості освітньої діяльності у закладі освіти сприяє співпраця між педагогічними працівниками через командну роботу, реалізацію спільних проектів, наставництво. Це, у свою чергу, підвищує мотивацію та кваліфікаційний рівень педагогічних працівників.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи діють педагогічні працівники на засадах педагогіки партнерства та особистісно орієнтованого навчання

2. Чи співпрацюють педагогічні працівники з батьками з питань удосконалення освітньої діяльності учнів та закладу освіти, забезпечують постійний зворотній зв'язок

3. Чи закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці педагогічних працівників

4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освіти, а дотримання принципів академічної доброчесності під час навчання та викладання в школі впливає на формування важливих цінностей, таких, як чесність, довіра справедливості, взаємоповага, відповідальність. Принципам академічної доброчесності мають відповідати усі аспекти педагогічної діяльності. На оцінювання навчальних досягнень учнів не можуть впливати ніякі інші чинники, крім оцінювання навчальної діяльності учнів.

Педагогічні працівники мають спонукати учнів до самостійної роботи, заохочувати до висловлювання власних думок, уникати завдань, побудованих лише на відтворенні знань. Важливо інформувати учнів про основні принципи академічної доброчесності і дотримання її норм.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи дотримуються педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності академічної доброчесності, у тому числі під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

2. Чи забезпечують педагогічні працівники дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, у тому числі через систему оцінювання

5. Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе також атестацію та сертифікацію.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Сертифікація педагогічних працівників - це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою у відповідності до чинного законодавства.

4.4. Оцінювання управлінських процесів закладу освіти

Критерії оцінювання управлінських процесів закладу складені на основі методичних рекомендацій Державної служби якості освіти України (ДСЗЯО) щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та методики, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 № 01-11/1. Критеріями оцінювання є :

1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу освіти, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань

Для досягнення високої якості освітньої діяльності заклад має сформулювати та оприлюднити стратегію розвитку, що містить визначення цінностей, які сповідує заклад, та визначення цілей його розвитку на визначений період. Стратегія та заходи з її реалізації мають враховувати цілі і завдання державної політики у сфері освіти, а також стратегічні плани засновника.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи затверджена в закладі стратегія розвитку закладу, спрямована на підвищення якості освітньої діяльності
2. Чи річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку та з урахуванням освітньої програми закладу.
3. Чи здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі розроблених та оприлюднених стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.
4. Чи адміністрація ліцею планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання закладу освіти
5. Чи розподіл обов'язків та повноважень між керівництвом ліцею забезпечує ефективне управління закладом, сприяє вдосконаленню якості освітньої діяльності.
6. Чи наявна в закладі освіти система інформаційного забезпечення (у тому числі електронний документообіг) та чи створене автоматизоване середовище для роботи з даними.

2. Створення та підтримка атмосфера довіри, інформаційної прозорості, конструктивної співпраці між учасниками освітнього процесу та громадою

Досягнення мети діяльності ліцею можливе за умови створення сприятливого психологічного клімату, атмосфери довіри між учасниками освітнього процесу. Визначальна умова для створення такої атмосфери - обґрунтованість і відкритість управлінських рішень.

Учасники освітнього процесу повинні мати можливість впливу на прийняття управлінських рішень через різні форми організації освітнього процесу: наради, обговорення, внесення пропозицій тощо. Особливу увагу слід звернути на

підтримку співпраці між педагогічними працівниками, які мають професійно, конструктивно та толерантно спілкуватися і взаємодіяти з колегами заради досягнення кращих результатів освітнього процесу.

Освітній заклад має сприяти та забезпечувати необхідні умови для діяльності різноманітних форм громадського самоврядування (батьківські ради, учнівське самоврядування тощо). Надзвичайно важливим є створення реальних можливостей для дієвого впливу на значущі аспекти функціонування закладу через різноманітні форми громадянської активності (опитування, звернення, спільні обговорення тощо). Керівництво закладу створює умови для формування відкритого освітнього середовища через залучення учасників освітнього процесу до різноманітних суспільно-значущих заходів поза межами закладу: фестивалі, екскурсії, відвідування установ культури тощо.

Адміністрація здійснює процеси управління та організації освітньої діяльності на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою. Насамперед, забезпечення безумовного виконання закладом вимог статті 30 Закону України «Про освіту». Інформаційна відкритість забезпечується наявністю у закладі освіти майданчиків для інформування учасників освітнього процесу: повідомлення на сайті закладу інших загальнодоступних електронних ресурсах, на дошках оголошень, публікація інформаційних листів, преси ліцею, тощо. Спілкування між учасниками освітнього процесу може відбуватися із використанням сучасних технологій: месенджери, групи у соціальних мережах тощо

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи вживає керівництво закладу освіти заходів для створення психологічно комфортного середовища яке забезпечує конструктивне спілкування учасників освітнього процесу та сприяє формуванню їх взаємної довіри.
2. Чи оприлюднена інформація про діяльність ліцею на відкритих загальнодоступних ресурсах.
3. Чи керівництво закладу освіти на основі розробленого та оприлюдненого положення про академічну доброчесність, забезпечує дотримання його вимог, виявляє порушення та вживає заходів для протидії їм.

3. Здійснення керівництвом закладу раціонального добору кадрів, забезпечення належних умов праці та можливості для професійного розвитку працівників

Забезпечення ліцею кваліфікованими педагогічними та іншими працівниками є одним з найважливіших завдань керівництва для забезпечення якісної освітньої діяльності і високої якості освіти.

Мета діяльності закладу та його освітня програма передбачають відповідні кваліфікаційні вимоги до педагогічних працівників. Під час формування кадрового складу керівництво закладу має враховувати кваліфікаційний рівень педагогічних працівників. Кваліфікаційні вимоги до вчителів можуть різнитися залежно від поглибленого вивчення окремих предметів (курсів), профільної спрямованості класів або закладу освіти у цілому.

У ліцеї створені умови для постійного професійного розвитку педагогічних працівників та підтримки власної професійної траєкторії. Керівництво, враховуючи потреби закладу та особливості освітньої програми, заохочує та підтримує методичну роботу педагогічних працівників, їхню участь у

професійних конференціях, семінарах, курсах підвищення кваліфікації у різних формах, підготовку та публікацію матеріалів за темами професійної діяльності. Важливим чинником є також професійне самовдосконалення керівних працівників, що безпосередньо впливає на якість роботи закладу.

Підвищення професійного рівня педагогічних працівників має обов'язково отримувати формальне визнання, що впливає на професійний статус працівника та розмір його винагороди за працю. Тому керівництво закладу належним чином організовує процес атестації та сприятиме сертифікації педагогічних працівників.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

2. Чи керівництво закладу освіти через систему матеріального та морального заохочення мотивує працівників до якісної роботи, у тому числі педагогічних працівників до саморозвитку, здійснення методичної, інноваційної, дослідно-експериментальної роботи

3. Чи керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

4. Організація освітнього процесу, демократичне врядування, у тому числі прийняття управлінських рішень, здійснюється на засадах людиноцентризму

Головний принцип освітнього процесу — людиноцентризм — реалізується у практичній діяльності через виконання освітньої програми закладу освіти, яка розробляється відповідно до державних стандартів загальної середньої освіти, має враховувати потреби та інтереси учнів, спроможності закладу освіти.

Оволодіння учнями ключовими компетентностями має бути забезпечено через використання різноманітних форм і технологій організації освітнього процесу (класно-урочна, проектно-дослідницька, змішана, дистанційна тощо), а також використання форм і методів роботи під час проведення навчальних занять (командна робота учнів, простежування причинно-наслідкових зв'язків, мозковий штурм, пошукова робота тощо).

Розпорядок дня та розклад занять мають враховувати вікові особливості дітей, відповідати їхнім індивідуальним можливостям та інтересам, сприяти формуванню індивідуальних освітніх траєкторій учнів та забезпечувати можливості для гнучкого використання різноманітних організаційних форм навчання і викладання.

Процедури комплектації класів, зарахування, відрахування, переведення та випуску здобувачів освіти мають здійснюватися відповідно до встановленого порядку.

Заклад оприлюднює інформацію про проектну потужність закладу, територію обслуговування, наповнюваність класів та про вільні місця у них.

Для забезпечення якості управління закладом керівництво розробляє, затверджує та доводить до відома працівників розподіл посадових обов'язків, прав та повноважень, що закріплюється у посадових інструкціях.

Адміністрація ліцею має вживати необхідних заходів для забезпечення належного стану приміщень і обладнання: постійно вивчати потреби учнів та

педагогічних працівників, готувати і доводити до відома засновника запити для задоволення потреб закладу освіти та відстежувати їх реалізацію.

Педагогічна рада розглядає на своїх засіданнях питання освітнього процесу, зокрема забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності. Колегіальність рішень педагогічної ради має велике значення для формування атмосфери співпраці у педагогічному колективі.

Орієнтовні критерії для самооцінювання:

1. Чи в ліцеї дотримуються права учасників освітнього процесу.
2. Чи комунікує керівництво закладу освіти з учасниками освітнього процесу та громадою.
3. Чи адміністрація ліцею створює умови для розвитку громадського самоврядування, сприяє здобувачам освіти у виявленні громадянської активності та ініціативи, взаємодії з місцевою громадою

Формою контролю за діяльністю керівників ЗЗСО є атестація.

Ефективність управлінської діяльності керівника під час атестації визначається за критеріями:

- саморозвиток та самовдосконалення керівника у сфері управлінської діяльності;
- стратегічне планування базується на положеннях концепції розвитку закладу, висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування формується на стратегічних засадах розвитку закладу;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- забезпечення професійного розвитку вчителів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад;
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні);
- застосування ІК-технологій у освітньому процесі;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників.

Ділові та особистісні якості керівників визначаються за критеріями:

- цілеспрямованість та саморозвиток;
- компетентність;
- динамічність та самокритичність;
- управлінська етика;
- прогностичність та аналітичність;
- креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

V. Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів, реалізується через процедури добору педагогічних кадрів, ініціювання перед засновником закладу освіти питань щодо розвитку матеріально-технічної бази, використання інформаційних ресурсів (ресурси бібліотеки, створювані або використовувані педагогічними працівниками

Учні ліцею можуть скористатися послугами бібліотеки в якій є Інтернет та Wi-Fi. Також є окреме приміщення для книгосховища.

Заклад освіти має документи, які засвідчують його право власності майном для провадження освітньої діяльності, що ліцензується.

Освітній заклад повністю забезпечений працівниками у кількості визначеній Типовими штатними нормативами закладів загальної середньої освіти, які затверджені в установленому порядку, та вчителями, які безпосередньо задіяні у проведенні навчальних занять (уроків), відповідно до затверджених освітніх програм, Усі вчителі, які безпосередньо задіяні у проведенні навчальних занять (уроків), мають повну вищу фахову освіту у відповідності до предметів, які вони викладають та підтверджену документами про освіту. Кожен працівник ліцею пройшов обов'язковий медичний огляд (відповідно до законодавства), що відображається в його особистій медичній книжці.

Ліцей №12 імені Івана Франка працює за освітніми програмами, затвердженими педагогічною радою, які складені на основі Типових освітніх програм, що затверджені Міністерством освіти і науки України.

Кожен учень має по одному примірнику підручника з навчальних предметів.

Усі вчителі у своїй роботі керуються навчальними програмами та працюють за підручниками і посібниками, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Освітня програма для 1-2-х класів початкової школи складена на основі «Типової освітньої програми початкової освіти. Цикл I (1-2 класи) під керівництвом Р.Б. Шияна», затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року та наказом Міністерства освіти і науки № 268 від 21.03.2018 р. «Про затвердження Типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», направлена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти». Освітня програма для 3-4 класів початкової школи розроблена на основі типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня (початкова освіта), яка затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407 та направлена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти».

Освітня програм для основної школи розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 та направлена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма для 10-11 класів старшої школи розроблена на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 та направлена на виконання Закону України «Про

освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»

Заклад забезпечений художньою літературою у достатній кількості для забезпечення виконання навчальних (освітніх) програм з предметів української, зарубіжної літератури, відповідно до навчального плану; довідковою літературою: словниками для перекладів по одному примірнику на п'ять учнів (з англійської); тлумачними та орфографічними словниками, словниками іншомовних слів (українською мовою) - по п'ять примірників кожного виду словника. Учням та вчителям забезпечений доступ до електронних версій підручників та словників.

Усі працівники працюють згідно з посадовими інструкціями та інструкціями з охорони праці. А початок навчального року складається акт готовності закладу до нового навчального року. Для учнів ліцею створені належні умови для їх безпечного перебування в закладі, в тому числі і за рахунок роботи системи відеоспостереження. На проведення занять у кабінетах підвищеної небезпеки, спортивних залах, спортивному майданчику, у майстернях оформлені акти-дозволи на проведення занять.

Навчання та перевірка знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності учнів, вихованців (далі - здобувачі освіти) та працівників закладу освіти проводяться відповідно до Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.

Інструктажі з питань охорони праці із здобувачами освіти та працівниками ліцею проводяться відповідно до Типового положення. Інструктажі з питань безпеки життєдіяльності, містять питання охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, реагування на надзвичайні ситуації, безпеки побуту тощо.

Інструкцій з охорони праці для працівників розробляються відповідно до Положення про розробку інструкцій з охорони праці та переглядаються раз на 5 років. При настанні під час освітнього процесу нещасного випадку вживаються заходи, передбачені Положенням про порядок розслідування нещасних випадків.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року №347), розпорядження Івано-Франківської обласної державної адміністрації Ліцей №12 Івано-Франківської міської ради в особі керівника, діючого на підставі Статуту, зобов'язується і надалі здійснювати матеріально-технічне, кадрове, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти, необхідне для досягнення здобувачами освіти результатів навчання, передбачених відповідним державним стандартом повної загальної середньої освіти і забезпечення безпеки життєдіяльності здобувачів освіти та охорони праці.

VI. Інформаційна система для ефективного управління

Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти сприяє обґрунтованому прийняттю рішень та

оптимізує управлінські процеси. До відповідних процедур належать: створення баз даних про учнів та/або працівників закладу, використання системи електронного документообігу в закладі освіти, використання електронних ресурсів для комунікації членів педагогічного колективу тощо.

Ліцей №12 імені Івана Франка здійснює самооцінку власної діяльності та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що відображається у річному звіті. Річний звіт схвалюється педагогічною радою та оприлюднюється на вебсайті закладу та входить в I розділ річного плану роботи. Надійні та актуальні дані про діяльність закладу необхідні для обґрунтованого ухвалення управлінських рішень і підтримки системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Раціональна організація документообігу сприяє ефективному управлінню закладом та забезпеченню якості освітньої діяльності.

У ліцеї діє система інформаційного забезпечення та автоматизоване середовище для роботи з даними. Важливим чинником є можливість зберігання документів в електронному вигляді. Для оптимізації інформаційного простору заклад освіти може використовувати автоматизовані системи, які дозволяють формувати бази даних про учнів, працівників закладу, готувати та зберігати внутрішні (локальні) документи закладу освіти тощо. Необхідно забезпечити наявність електронної бази даних матеріальних цінностей закладу освіти, зокрема, бібліотечного фонду.

ІКТ повністю інтегровані у навчання на всіх рівнях і дають можливість повністю реалізувати індивідуалізований план розвитку кожного учня школи.

Ліцей може використовувати інтерактивні платформи та сервіси для урізноманітнення організаційних форм освітнього процесу: інформаційний пошук, дистанційне навчання, змішане навчання, онлайн-курси тощо.

Роботу інформаційної системи ліцею забезпечує наявність доступу до мережі Інтернет для учнів та педагогічних працівників (в тому числі через сервіс WiFi), внутрішнього електронного документообігу. Значне місце в управлінні закладом відіграє офіційний сайт та facebook-сторінка.

До основних функцій інформаційної системи належить реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різним параметрам, введення, підтримка та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу.

У закладі здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації та частково система електронного документообігу. При оцінці якості освітнього процесу використовуються комп'ютерні технології для обробки досягнень.

VII. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування забезпечує реалізацію прав усіх учнів на освіту, їхню мотивацію до навчання, фізичну, психологічну та соціальну безпеку, комфортні умови праці та навчання. Процедурами, що забезпечують інклюзивне середовище в закладі освіти, можуть бути: розроблення індивідуальних програм розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, використання ресурсної кімнат, налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу, забезпечення психолого-педагогічними та корекційно-розвитковими послугами, моніторинг потреб учасників освітнього процесу для адаптації освітнього середовища тощо.

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення, забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби осіб з ООП.

VIII. Забезпечення публічності інформації про діяльність

1. Публічність інформації про діяльність закладу освіти забезпечується відповідно до вимог статті 30 Закону України «Про освіту» «Прозорість та інформаційна відкритість закладу освіти».

2. Відповідальність за забезпечення публічності інформації несуть директор ліцею та особа, призначена відповідальною за ведення сайту ліцею

3. На офіційному сайті ліцею розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню, а саме:

- Статут ліцею;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- структура та органи управління закладу освіти;
- кадровий склад закладу освіти згідно з ліцензійними умовами;
- освітні програми, що реалізуються в закладі освіти, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі освіти;
- мова освітнього процесу;
- наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);
- матеріально-технічне забезпечення закладу освіти (згідно з ліцензійними умовами);
- результати моніторингу якості освіти;
- річний звіт про діяльність закладу освіти;
- правила прийому до закладу освіти;
- умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами;

- перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати;
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавця